

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

TOVARAMA- hanke

taustaa ja tavoitteita

Hankkeen väliseminaari 25.9.2019
Lainsäädäntöneuvos Katariina Haavanlammi
Ympäristöministeriö

Mikä on TOVA?

- Toissijainen ympäristövastuu eli TOVA on muun tahon kuin aiheuttajan vastuuta. TOVA- järjestelmiä tarvitaan, kun toiminnanharjoittaja on
  - Maksukyvytön (liityntäpinta konkurssitilanteisiin)
  - Tuntematon
  - Tavoittamattomissa

Tausta ja tavoitteet tiivistettyinä

Taustalla tarve kehittää Suomen TOVA-järjestelmiä

- YM strategiaan perustunut työ muuttunut hallitusohjelmakirjauksen toteuttamiseksi

Tavoitteena tukea Suomen TOVA-järjestelmien kehittämistä

- Täydennetään jo kerättyä tietoaineistoa oikeusvertailevalla aineistolla

Taustaa: nykytilanteen haasteista

- Nykyisten lakisääteisten TOVA-järjestelmien kattavuudessa ja toimivuudessa on puutteita
- Varsinkin **vakavien ympäristövahinkojen ennaltaehkäisytilanteita** on jouduttu rahoittamaan useilla (kymmenillä) miljoonilla euroilla budjettiperusteisesti eli veronmaksajien varoilla
- tapauskohtaiset rahoitusjärjestelyt: löytyykö joltain budjetin momentilta riittävästi rahaa vai tarvitaanko lisätalousarvio?

Taustaa: mitä budjettivaroin on rahoitettu?

- Esimerkkejä:
  - epäasiallisesti varastoitujen vaarallisten jätteiden ja kemikaalien jätehuollon järjestämistä teollisten toimintojen jäljiltä
  - erilaisia kaivoksen toimintaan ylläpitäviä toimia kuten sähkön toimittamista, välttämättömien polttoaineiden toimittamista, vesikierron ja vedenkäsittelyn hallintaa
  - kaivoksen sulkemiskustannuksia

Rikkihiilen hävittämiseksi etsitään keinoja Valkeakoskella

Konkurssipesälle jäi suuri varasto raaka-ainetta, joka olisi huonosti säilytettynä ympäristöriski.

Rikkihiilivaraston hävittäminen tulee maksamaan aika paljon rahaa. Kuka sitten on maksumies, kuntako ja viime kädessä veronmaksaja. Tuleeko valtio asiassa apuun.

Laiton kemikaalivarasto: Kromipinta hutiloi, kansa maksaa

Lokakuussa konkurssiin menneen Kromipinta oy:n taakseen jättämien kemikaalien puhdistamiselle on löytymässä maksaja: kansa.

Konkurssiin menneen ongelmajäteyrityksen tiloissa on tapahtunut useita kemikaalivuotoja. Pelastuviranomaiset valmistautuvat pahimman varalle.

**Vaarallisten jätteiden hävittäminen Padasjoella
hoidetaan valtion rahoituksella**

Talvivaaran loppulasku veronmaksajille: Yli miljardi euroa?

Sipilän hallitus päätti:
Hituran kaivoksen jälkien
siivoamiseen yli 16
miljoonaa lisää – Kalajoki
vaarassa

Taustaa: viimeisimmät selvitykset

SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
RAPORTTEJA 21 | 2011

Pakollisen ympäristö- vakuutusjärjestelmän kehittäminen

-välitlinpäätös ja vaihtoehtoiset polut tulevaisuuteen

Jouko Tuomainen

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN RAPORTTEJA 23 | 2014

Toissijaisten ympäristö- vastuujärjestelmien kehittäminen

Työryhmän mietintö

Tavoite: keskeinen kysymys

- Onko muissa maissa malleja / käytäntöjä, jotka olisivat Suomen kannalta kiinnostavia / hyödynnettävissä Suomessa?
  - Hankkeen väliseminaari rakennettu tämän kysymyksen ympärille

Hankkeen keskeisiä rajapintoja - kuinka paljon TOVA-rahoitusta tarvitaan?

- Aiheuttajan vastuuta toteuttavat vakuusjärjestelmät (ympäristönsuojelulain jätevakuus, kaivoslain kaivosvakuus)
  - Näillä ei varauduta ympäristövahinkoihin!
  - tunnistettu kehittämistarpeita
- Konkurssipesän julkisoikeudellinen ympäristövastuu
  - tunnistettu kehittämistarpeita
- Rajapinnat eivät ole hankkeen keskiössä, mutta esim. konkurssipesän vastuuseen liittyviin ratkaisumalleihin on kiinnitetty huomiota kv- ainestoa kerätettäessä

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Yhteistyötä tarvitaan!

Katariina.haavanlammi@ym.fi